

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/21/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214206432
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2214206432.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. V., U.. XX.XX.XXXX, dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - A.Á. V., U.. XX.XX.XXXX, bytom Š., H. XX, zastúpená JUDr. Beatricou Babačovou, advokátkou, Šamorín, Hlavná 43 a otec - M. V., U.. XX.XX.XXXX, bytom H. G., Ž. XXX/XX, zastúpený JUDr. Helenou Buzgóovou, advokátkou, Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 2, o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

Súd maloletú L. V., U.. XX.XX.XXXX **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matke, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je **p o v i n n ý** platiť na výživu mal. L. sumu 120 eur mesačne, vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 19.03.2014.

Dlh na výživnom vznikol otcovi za obdobie od 19.03.2014 do 30.04.2014 v sume 170,32 eur. Súd povoľuje otcovi dlh na zročnom výživnom splácať mesačne spolu s bežným výživným v splátkach po 10 eur pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 19.03.2014 sa matka maloletej domáhala úpravy výkonu práv a povinností rodičov k dieťaťu tak, aby súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude dieťa aj zastupovať a spravovať jej majetok a otca zaviazal k plateniu výživného sumou 200 eur mesačne od mesiaca marec 2014. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej sú manželia od augusta 1991, od roku 2000 však nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá žije s ňou. V súčasnosti iniciovala aj konanie o rozvod ich manželstva. Otec na výživu dieťaťa riadne neprispieva. Matka má vysoké výdavky na dieťa spojené najmä s jej štúdiom na strednej škole, nosí okuliare, potrebovala by zubný strojček. Náklady na starostlivosť o maloletú (vrátane bežných výdavkov - na stravu, oblečenie, hygienu) vyčíslila na 302,25 eur mesačne. Svoje výdavky matka vyčíslila (vrátane výdavkov na bývanie) na 900 eur mesačne.

V súčasnosti na tunajšom súde prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov maloletej, pod sp. zn. 6P/21/2014.

K návrhu sa vyjadril otec maloletej s tým, že výživné navrhol určiť mu sumou 50 eur mesačne s poukazom na to, že živi pinoletého syna.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Matka vypovedala, že príjem má zo zamestnania 500 eur mesačne, k vykázanému príjmu dostáva aj odmenu, pracuje v bufete rýchleho občerstvenia. Vlastní 1/8 podiel na rodičovskom dome, býva v ňom otec. So svojím partnerom a maloletou bývajú v nájme, výdavky na nájomné 450 eur (vrátane služieb) znáša partner. Je nemajetná. Zamestnávateľ matke vykázal príjem za obdobie od mája 2013 do februára 2014 v priemere 304,94 eur mesačne.

Zvýšené výdavky na maloletú matka uviedla na štúdiu, navštevuje 3. triedu na Obchodnej akadémii v Š.. Škola často organizuje exkurzie (aj do zahraničia) s poplatkami 120 až 150 eur, maloletá na svoje náklady vypracováva každý školský rok ročníkovú prácu. Poplatok do ZRŠ zaplatila v sume 15 eur, za animačný kurz 20 eur. Má predpísané okuliare, nosí ich už 8 až 9 rokov, strojček na zuby má odporúčaný, v súčasnosti má absolvovať merania u stomatológa (čeľustného ortopéda), liečba stojí asi 600 eur.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že od novembra 2012 podniká na živnosť, príjem má asi 600 eur mesačne netto. Od apríla je zamestnaný, živnosť mieni vrátiť, vykonáva rovnakú prácu, s príjmom 101.500 HUF (cca 320 eur) mesačne, po troch mesiacoch má prísľub zvýšenia mzdy. Vlastní rodinný dom, získaný darom od svojej matky v roku 2005. Žije spolu so spoločným synom, od roku 2012 je vyučený kuchár, je evidovaný na úrade práce. Otec vlastní vozidlo Opel Astra karavan, zaťažený bankovým úverom. Podľa daňového priznania za rok 2013 mal otec príjem netto v priemere 289,73 eur mesačne.

Kolízny opatrovník navrhol maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matke a otcovi určiť výživné minimálne sumou 120 eur mesačne. Poukázal na vysoké náklady matky súvisiace s nadobúdaním vzdelania maloletej, ktoré doposiaľ znáša sama, na ktorých sa však má podieľať aj otec maloletej.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane. (§ 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (§ 65 ods.1 zák. o rodine)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov

a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods. 1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých

potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehľbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti žiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je potrebné pristúpiť k úprave výkonu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, nakoľko sa na nej sami rodičia nedohodli. V otázke zverenia dieťaťa jednému z rodičov, v danom prípade matke, nevznikol medzi rodičmi žiadny spor, nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by dieťa nemalo ostať v starostlivosti matky a preto súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa o dieťa riadne starala aj doposiaľ. Vyživovaciu povinnosť otca súd určil s prihliadnutím na vek dieťaťa a z neho vyplývajúce všeobecné (základné) odôvodnené potreby dieťaťa v danom veku, pričom tu treba poukázať na to, že vyživovacia povinnosť rodičov k plnoletému synovi (žijúcemu u otca) už netrvá.. Za primeranú odôvodneným potrebám skoro 18-ročného dieťaťa a preukázateľne vysokým výdavkom na dieťa v súvislosti hlavne so štúdiom a prípravou na jeho budúce povolanie, súd určil čiastku 120 eur mesačne, určená čiastka postačuje na zabezpečenie potrieb dieťaťa a na pokrytie výdavkov potrebných v súvislosti so starostlivosťou o dieťa. Súd však špecifikáciu matky k výdavkom na dieťa aj samu seba posúdil za účelovú a nereálnu, vzhľadom na ňou tvrdený príjem.

Výživné otcovi súd určil spätne - od podania návrhu. Otcovi do konca apríla (výživné za mesiac apríl je už splatné) takto na výživnom vznikol dlh v sume 2 mesiace x 120 eur + 13 dní za mesiac marec 2014 (120 eur/31 dní x 13 dní), ktorý dlh je povinný zaplatiť v splátkach splatiť v splátkach spolu s bežným výživným. Výšku splátok súd určil tak, aby boli zvládnuteľné otcom, ale dlh v záujme dieťaťa zároveň v čo najkratšom možnom čase uhradený.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Podľa ods. 2 ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného sú predbežne vykonateľné.

(§ 162 ods. 2 O. s. p.)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995

Z. z. (Exekučný poriadok)